

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 19 december 2017

Onderwerp: verklaring van geen bedenkingen Windpark Spuisluis

Kenmerk: 899892

Bijlagen:

- Motivering vvgb windpark Spuisluis, OD NZKG
- Ingediende zienswijzen
- Concept zienswijzennota Spuisluis
- Ruimtelijke onderbouwing Spuisluis
- Windpark Spuisluis onderzoek geluid- en slagschaduw, Antea
- Impact windmolens op verspreiding luchtverontreiniging, Erbrink Stacks consult

1. Inleiding

De verklaring van geen bedenkingen (vvgb) dient te worden afgegeven om de aangevraagde afwijking van het bestemmingsplan ten behoeve van de herstructureringsaanvraag voor Windpark Spuisluis te kunnen vergunnen.

2. Juridisch kader

Bevoegd gezag

Op grond van artikel 9f van de Elektriciteitswet, en omdat het een project van provinciaal belang betreft waarbij sprake is van strijdigheid met het bestemmingsplan, zijn Gedeputeerde Staten bevoegd gezag voor de aangevraagde omgevingsvergunning.

Verklaringen van geen bedenkingen

Op grond van artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en artikel 6.5 Besluit Omgevingsrecht (Bor), dienen Provinciale Staten voor het afwijken van een bestemmingsplan een verklaring van geen bedenkingen af te geven.

Motivering afgifte verklaring van geen bedenkingen

De verklaring van geen bedenkingen kan op grond van artikel 6.5 van het Besluit Omgevingsrecht slechts worden geweigerd in het belang van een goede ruimtelijke ordening.

Uit de bijgevoegde motivering van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, blijkt dat het project voldoet aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening.

3. Proces en procedure

De ontwerp verklaring van geen bedenkingen is op grond van artikel 158 van de Provinciewet tezamen met de ontwerp omgevingsvergunning door Gedeputeerde Staten verleend en zes weken ter inzage gelegd, van 23 maart tot en met 4 mei 2017. Op 11 april 2017 is er een inloopavond geweest in het Telstarstadion, waar ook de statenleden voor zijn uitgenodigd. Belangstellenden konden onderzoekers en experts bevragen over de onderzoeken naar de effecten van de windturbines op geluid, veiligheid en luchtkwaliteit.

Gedurende de inzagetermijn zijn 19 zienswijzen ingediend tegen de ontwerp omgevingsvergunning en/of de ontwerp verklaring van geen bedenkingen. Voor de inhoud en de beantwoording van de zienswijzen, verwijzen wij naar de bijgevoegde concept zienswijzennota. Voor de helderheid zijn alle antwoorden op de zienswijzen in de bijlage opgenomen, ook waar niet rechtstreeks op de vvgb zienswijzen zijn ingediend.

Uit de beantwoording blijkt dat er geen gronden zijn om de conclusie ten aanzien van een goede ruimtelijke ordening te wijzigen. Deze zienswijzennota is gekoppeld aan de besluitvorming over de definitieve beschikkingen door GS.

De definitieve vvgb ligt nu pas voor, omdat Rijkswaterstaat (RWS) eerst een (ontwerp-) vergunning diende vast te stellen om deze windturbines te kunnen bouwen op de waterkering Spuisluis (waterwetvergunning). De door RWS ingediende zienswijze ging hier ook over. RWS heeft deze waterwetvergunning (RWSZ2017-00007881) in november 2017 in ontwerp verleend en vanaf 23 november ter visie gelegd. De effecten van de turbines op de wal- en scheepsradar zijn daarin meegenomen. Daarmee is voor Gedeputeerde Staten op dit punt de uitvoerbaarheid van het plan voor het windpark voldoende zeker gesteld om tot definitieve vergunningverlening over te kunnen gaan.

In het kader van de uitvoerbaarheid van de vergunning is er uitvoerig overleg gevoerd tussen Tata Steel en Eneco over de borging van het specifieke bedrijfsveiligheidscontour van het bedrijf en het gedeeld gebruik van één van de grondposities, , waarbij ook rekening is gehouden met toekomstige ontwikkelingen van Tata op deze grondpositie. Eneco en TaTa hebben hun afspraken hierover vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Aandachtspunt daarbij is de borging van de toepassing van een modern type turbine. In overleg met partijen hebben wij hierover een voorschrift aan de vvgb gekoppeld. De achterliggende onderzoeken zijn toegevoegd aan de aanvraag.

Terugkerende punten in de zienswijzen betreffen de aanwezigheid van de woonboten en de zorgen over de gezondheid vanwege veronderstelde verplaatsing van (fijn)stof door de windturbines. Deze punten zijn ook in aparte brieven aan uw Staten en via een inspraakreactie tijdens de commissievergadering 27 maart 2017 ingebracht.

Zoals toegezegd is hier in de concept zienswijzennota uitgebreid op ingegaan. Ten behoeve van uw besluitvorming leggen wij onze weging ten aanzien van deze punten in deze voordracht aan u voor.

Effecten op de luchtkwaliteit

Wat betreft de luchtkwaliteit in de IJmond, begrijpen GS de zorgen over de gezondheid. Luchtkwaliteit staat hoog op de agenda bij de IJmond-gemeenten en de provincie. Op verschillende manieren wordt daaraan gewerkt. De provincie stelt eisen aan de uitstoot van

verontreinigende stoffen bij bedrijven in de milieuvergunning. Via het luchtmeetnet worden schadelijke stoffen in de buitenlucht in de regio IJmond gemeten en de provincie subsidieert duurzame zeehavens, met speciale aandacht voor de verbetering van de luchtkwaliteit. Punt is dat de windturbines zelf niets uitstoten en de luchtkwaliteit voor de omwonenden niet verslechtert door de turbines, niet in de directe omgeving en ook niet verder weg.

Dit wordt onderbouwd door uitgebreide onderzoeken van een onafhankelijke expert naar de effecten van de geplande windturbines op de luchtkwaliteit, met name fijnstof. Deze onderzoeken zijn gecontroleerd door de deskundigen voor luchtkwaliteit van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, die de onderzoeksopzet en de conclusies onderschrijven. De onderzoeken zijn drie keer met de omwonenden, verenigd in een werkgroep, besproken (onderzoeksopzet, tussenrapport en eindrapport). En ook verduidelijkt en aangepast naar aanleiding van hun inbreng. Op twee informatieavonden heeft een breder publiek, waaronder de statenleden, zich kunnen informeren over de onderzoeken. Naar aanleiding van de reacties, zijn de resultaten nogmaals gecontroleerd en hebben gesprekken plaatsgevonden tussen onderzoeker, Omgevingsdienst, provincie en de betrokkenen bezorgde burgers. Er bleek geen reden te zijn de conclusies te wijzigen.

Ondanks het overleg, blijven de indieners van zienswijzen en de insprekers in de commissie het niet eens met de conclusies. Naar mening van GS is evenwel goed en zorgvuldig onderbouwd dat de luchtkwaliteit voor omwonenden niet verslechtert door de komst van de windturbines en dat het woon- en leefklimaat op dit punt niet onacceptabel wordt aangetast.

Illegale woonboten

Binnen 600 meter vanaf de aangevraagde windturbines zijn geen gevoelige bestemmingen zoals woningen in de vigerende bestemmingsplannen opgenomen. Wel bevinden zich binnen deze afstand 11 woonboten, waarvan er 9 worden bewoond. De aanwezigheid van deze woonboten is in strijd met de aldaar geldende bestemming. De industriële omgeving is ongeschikt voor bewoning en woonfuncties zijn dan ook niet in het bestemmingplan opgenomen. Omdat ze niet zijn bestemd, zijn ze volgens de PRV niet als gevoelige bestemmingen aan te merken. De afstandsvereiste van 600 meter is dan ook niet van toepassing op deze boten.

De gemeente Velsen heeft in haar bestemmingsplan uit 2015 onderzocht en vastgesteld, dat de boten er illegaal liggen en er geen grond is om ze te legaliseren. Ook is het niet mogelijk om een omgevingsvergunningen af te geven, omdat dit in strijd is met het bestemmingsplan. Sinds 2014 worden woonboten namelijk als vergunningplichtige bouwwerken aangemerkt.

Rijkswaterstaat, de gemeente Velsen en de provincie zijn daarom een handhavingstraject gestart om de woonschepen weg te krijgen. RWS is op 6 november gestart om de bestaande ontheffingen van het ligplaatsverbod voor de boten in de Noordersluis en de 3e Rijksbinnenhaven, op grond van het Binnenvaartpolitiereglement en watervergunningen op grond van de Waterwet, in te trekken. De gemeente is bereid de bewoning gedurende dit proces (tot uiterlijk 1 maart 2023) te gedogen. Datzelfde geldt voor de provincie voor de op de wal aanwezige bebouwing die in strijd is met de bebouwingsvoorschriften uit het inpassingsplan zeetoegang IJmond. Deze zal ook gedurende de looptijd van de intrekking van de ligplaatsontheffing worden gedoogd.

Dit handhavingstraject staat echter los van de vergunningprocedure voor de realisering van het windpark. Er is dan ook geen reden om de vergunningprocedure pas voort te zetten op het moment dat de woonboten zijn verplaatst.

De advocaat van de woonbootbewoners komt in een zienswijze (zienswijze 11 in de concept zienswijzennota Spuisluis) en, eerder als inspreker bij de commissie RWW op 27 maart 2017, op basis van een aantal aannames tot de conclusie dat de woonboten legaal aanwezig zouden zijn. Verder stelt deze advocaat dat het criterium 'afstand tot gevoelige bestemmingen' uit de PRV niet moet worden gelezen als 'bestemd' maar dat ook alles wat op grond van het overgangsrecht legaal aanwezig is hieronder valt. Voor het starten van het handhavingstraject, hebben de drie overheden zich echter (per woonschip) goed van vergewist van de juridische situatie. Gedeputeerde Staten menen dan ook dat, gezien de feitelijke situatie, de formulering in de PRV en jurisprudentie handhaving op de hiervoor genoemde gronden te rechtvaardigen is.

Het handhavingstraject met de woonbootbewoners loopt tot uiterlijk 1 maart 2023. Het windpark wordt volgens planning medio 2020 in bedrijf genomen. Dit betekent dat het zo kan zijn dat er een termijn van maximaal 3 jaar is dat het windpark in bedrijf is en een deel van de woonschepen nog wordt bewoond. In het kader van de benodigde afwijking van het bestemmingsplan voor het windpark, dient de feitelijke woonsituatie van de woonschepen te worden meegewogen. GS hebben daartoe de effecten ten aanzien van geluid, slagschaduw en veiligheid voor de woonschepen nader onderzocht. Hierbij is meegewogen dat de woonboten zijn gelegen op een industrieterrein en dat vanwege gezondheids- en veiligheidsoverwegingen de woonboten vóór 1 maart 2023 zullen worden verwijderd en het dus om een tijdelijk situatie gaat.

Ten aanzien van het aspect geluid is beoordeeld of de gecumuleerde geluidsbelasting van de geluidsgezoneerde industrieterreinen in de omgeving en de windturbines acceptabel is. Geconstateerd is dat in de huidige situatie ten aanzien van de woonboten niet aan de geldende geluidsnormen wordt voldaan vanwege het aanwezige industriegeluid. Om die reden zijn de woonboten ook niet als zodanig bestemd in het bestemmingsplan. Het windpark zorgt voor verhoging van de geluidsbelasting. De verhoging is 0,6 – 3,1 dB(A) ten opzichte van het reeds bestaande hoge omgevingsgeluid. In de dagperiode bedraagt het geluidniveau afkomstig van industrieterrein IJmond circa 59 dB(A). Het geluid van de windturbine zal daar een groot gedeelte van het jaar minimaal 10 dB onder liggen. Het windturbinegeluid zal dus in de dagperiode volledig worden gemaskeerd door het industrielawaai afkomstig van het industrieterrein IJmond. Het industriegeluid maskeert het windturbinegeluid 's nachts niet volledig. De maximaal 3,1 dB extra geluidsbelasting is dan waarneembaar als een klein verschil.

In het geluidsrapport van Antea d.d. 11 mei 2016 (bijlage 5b bij de aanvraag) is via de Methode Miedema bepaald of dit verschil acceptabel is (tabel 2.1). Deze Miedema-score geeft een beeld hoe gemiddeld hindergevoelige personen de cumulatieve geluidsbelasting ervaren. Windturbines krijgen daarin een hoge "straffactor". Het cumulatieve geluidsniveau stijgt volgens deze methode met 3 tot 12 dB. In het ongunstigste geval verschuift de score daarmee van "tamelijk slecht" naar "zeer slecht".

De Methode Miedema wordt in deze specifieke situatie echter niet als een passende beoordelingsmethode gezien. De woonbootbewoners kunnen niet als "gemiddeld hindergevoelige personen" worden beschouwd aangezien zij willens en wetens en in strijd met het bestemmingsplan wonen op een geluidsgezoneerd industrieterrein waar nu al sprake is van overschrijding van geluidsnormen. Hier is dan ook eerder sprake van een bij een inrichting behorende bedrijfswoning-situatie, waarvoor ook een zelfgekozen bovengemiddelde hindersituatie geldt.

Gelet hierop en aangezien hier sprake is van een minimale geluidstoename in de nacht, gedurende een periode van maximaal drie jaar, in een met het bestemmingsplan strijdige situatie waar al sprake is van overschrijding van vigerende geluidsnormen, levert het windpark voor wat betreft het aspect geluid geen strijdigheid met een goede ruimtelijke ordening op.

Ten aanzien van het aspect slagschaduw is gebleken dat er voor de woonboten meer slagschaduwhinder zal optreden dan wettelijk is toegestaan (zie het slagschaduwrapport van Antea d.d. 11 mei 2016 (bijlage 5b bij de aanvraag). De woonbootbewoners krijgen te maken met 40 tot 44 uur slagschaduw per jaar. De wettelijke norm houdt in dat er maximaal 17 dagen per jaar 20 minuten slagschaduw mag optreden.

Omdat de woonschepen niet als zodanig zijn bestemd en de slagschaduwhinder hooguit gedurende drie jaar duurt, is er geen grond om een mitigerende maatregel te treffen in de zin van een stilstandsregeling in de vergunning. Hierbij is meegewogen dat Eneco heeft toegezegd als "goede buur" met bewoners van woonschepen die na 2020 nog hier wonen, afspraken te maken over maatregelen om hinder te voorkomen, en bereid is om hun zogenoemde "Burenregeling", waarin door Eneco een financiële tegemoetkoming aan de burens van windparken wordt geboden, ook voor de resterende woonboot bewoners open te stellen. Om deze toezegging ook juridisch te borgen is hierover een voorschrift opgenomen in de vvgb.

Tot slot, voor externe veiligheid is er geen verslechtering van de leefomgeving, omdat de woonschepen buiten de veiligheidscontour van de turbines zijn gelegen. Ook wat betreft de verspreiding van (fijn)stof geldt voor de woonschepen dat er geen noemenswaardig effect is van de windturbines.

Gegeven het belang van de energietransitie en de maximale duur van de hinder van 3 jaar en in ogenschouw nemende het industriële karakter van de omgeving waarbij reeds sprake is van een overschrijding van de geluidsnormen door andere bronnen, kan worden geconcludeerd dat een acceptabel woon- en leefklimaat aanwezig is op deze plek.

Inhoudelijke aanpassingen ten opzichte van het ontwerp

Op 27 maart 2017 is de ontwerp-vvgb besproken in de vergadering van de commissie RWW. De motivering voor definitieve vvgb is aangepast naar aanleiding van de gemaakte opmerkingen door de commissie en de binnengekomen zienswijzen. Het gaat hierbij om verduidelijking van een aantal punten, waaronder de beoordeling van de effecten op het woon- en leefklimaat voor de woonschepen, het verlenen van de waterwetvergunning door RWS en aanpassingen in het procedurele deel. De conclusie van de motivering is ongewijzigd gebleven.

Vervolg

Nadat uw Staten de vvgb hebben afgegeven, verlenen Gedeputeerde Staten de omgevingsvergunning en stellen zij de Nota van Antwoord vast. Vervolgens wordt de vvgb samen met de definitieve omgevingsvergunning ter inzage gelegd. Er kan geen beroep tegen de vvgb als zodanig worden ingesteld. Belanghebbenden kunnen wel beroep instellen tegen de omgevingsvergunning waarvoor de vvgb is verleend. In deze procedure kunnen beroepsgronden mede betrekking hebben op de vvgb.

4. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig bijgaand besluit tot afgifte van de verklaring van geen bedenkingen voor Windpark Spuisluis in de gemeente Velsen.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. J.W. Remkes, voorzitter

mw. mr. R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 6

Provinciale Staten van Noord-Holland;

overwegende dat de ingediende zienswijzen voor zover die mede betrekking hebben op het ontwerp van de verklaring van geen bedenkingen geen aanleiding geven om de verklaring niet af te geven;

overwegende dat de zienswijzen wel aanleiding geven om enige voorschriften aan de verklaring te verbinden;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 19 december 2017;

gelet op artikel 9f van de Elektriciteitswet, artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en artikel 6.5 van het Besluit omgevingsrecht;

Besluiten:

De verklaring van geen bedenkingen af te geven voor Windpark Spuisluis in de gemeente Velsen.

Aan de vvgb de volgende voorschriften te verbinden:

- Er wordt gewerkt volgens het stopprotocol zoals opgenomen in bijlage A van het rapport 'Joint Fact Finding, opgesteld door Advanced Decision Systems Airinfra BV' met kenmerk 'eneco161214.rap/hH/kd' dd. 15 december 2016, of een andere maatregel die minimaal hetzelfde niveau ten aanzien van de vliegveiligheid oplevert.
- Bij de start van de exploitatie van het park stelt Eneco haar Burenregeling open voor de betreffende 9 woonboten aan het Binnenspuikanaal (Noordersluisweg) en aan de 3e Rijksbinnenhaven te Velsen, voor zover bewoond, tot uiterlijk 1 maart 2023.
- Er dienen windturbines gerealiseerd te worden welke eenzelfde veiligheidsniveau (performance level) hebben als de Nordex generatie D (Delta) windturbine, zoals beschreven in het rapport Verdieping faalkansen ten behoeve van windpark Spuisluis van Royal HaskoningDHV dd. 15 november 2017.

Haarlem, 12 februari 2018

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier